Naturreservatet

Hagalund

Enköpings kommun

- **Länsstyrelsens beslut**
- **Syfte med reservatsbildningen**
- **Uppgifter om reservatet**
- **Skälen för beslutet**
- **Beskrivning av naturreservatet**
- **Reservatsföreskrifter**
- **Ärendets beredning**
- **Bilagor**
- **Sändlista**

Länsstyrelsen Uppsala län
POSTADRESS: 751 86 UPPSALA **BESÖKSADRESS**: HAMNESPLANADEN 3
TELEFON: 018 - 19 50 00 **TELEFAX**: 018 -19 52 01 **E-POST**: lansstyrelsen@c.lst.se

Till enligt
SÄNDLISTA

Bildande av naturreservatet Hagalund i Enköpings kommun och fastställande av skötselplan

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen förklarar, med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), Hagalund som naturreservat med föreskrifter enligt nedan och skötselplan enligt bilaga A. Reservatets gräns anges på bifogad karta, bilaga C.

För att trygga ändamålet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen, med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter skall gälla för reservatet, se nedan under rubriken RESERVATSFÖRESKRIFTER.

Ordningsföreskrifter utfärdade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken skall gälla omedelbart, även om de överklagas.

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, bestämmelser för förvaltningen av reservatet genom att fastställa den till beslutet bifogade skötselplanen, bilaga A. Upplandsstiftelsen skall vara förvaltare av reservatet.

Beslutet skall kungöras i Uppsala läns författningssamling. Kungörelse ska även införas i ortstidningarna Upsala Nya Tidning och Enköpings-Posten.

SYFTE MED RESERVATSBILDNINGEN

Syftet med reservatsbildningen är att:

- skydda och bevara de äldre skogspartierna och hassellundarna, de geologiska bildningarna, de hydrologiska betingelserna, bevara och återskapa livsmiljöer i betad hagmark samt den biologiska mångfalden som är förknippad med nämnda förhållanden.

- i den mån det inte strider mot bevarandeintressena, tillåta och med enkla anordningar underlätta allmänhetens möjligheter till naturupplevelser inom området.

UPPGIFTER OM RESERVATET

Naturreservatets namn:	Hagalund
Objektsnummer:	03-1885
Kommun:	Enköping
Församling:	Gryta
Fastighet:	Hesta 1:2 (del av) Gryta-Hällby 1:1 (del av)
Markägare:	se skötselplan, bilaga A
Förvaltare:	Upplandsstiftelsen
Lägesbeskrivning:	Reservatet är beläget nära Sävaån 5 km nordöst om Örsundsbro. Läget framgår av bifogad översiktskarta, se bilaga B.
Area:	Totalt 37,7 hektar
Topografisk karta:	11 H Enköping NO
Ekonomisk karta:	117 57 Gryta och 117 67 Hagby
Koordinat i rikets system:	x = 6629850; y = 1587700
Naturgeografisk region:	Svealands sprickdalsterräng med lerslättdalar och sjöbäcken (24)
Markslag och naturtyp:	se skötselplan, bilaga A
Skyddsvärda arter:	se skötselplan, bilaga A

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Bevarandevärde
Bevarandevärdena utgörs av små skogsdungar på blockig mark, gamla hassellundar med mycket död ved samt mer eller mindre öppna betesmarker. Skyddsvärda arter är främst knutna till äldre träd och buskar samt till stora stenblock. Området beskrivs mera utförligt under rubriken ”Beskrivning av naturreservatet”, se nedan.

Status och värdeklassning
Enligt länets naturvårdsprogram (1987) har området höga naturvärden (klass III) och i Uppsala kommuns naturvårdsinventering (1997) har området bedömts vara av mycket högt naturvärde (klass II). Skogsvårdsstyrelsen har beskrivit 6 nyckelbiotoper (11,4 ha) och 3 naturvärdesobjekt (3 ha) från området.

BESKRIVNING AV NATURRESERVATET

Naturförhållanden

Topografi, geologi, hydrologi och vegetation
Naturreservatet utgörs av små skogsdungar, delvis på storblockig mark, gamla hassellundar och mellanliggande, mer eller mindre öppna, betesmarker. Stora delar av området har betesprägel, men under de senaste decennierna har vissa partier inte hävdats utan börjat växa igen eller planterats med gran.

Skogsdungarna består av löv- eller blandskog främst med asp och gran. Inslag av tall, lind, björk, sälg, rönn och hassel förekommer också. Det finns gott om hackspetthål i lövträden och flera aspar är rötskadade eller har blåst av och bildat högstubbar. I de partier där terrängen är storblockig är skogen naturligt luckig med delvis solexponerade träd, vilket gynnar ovanliga vedinsekter. Fältvegetationen i skogsdungarna är örtrik med bl.a. liljekonvalj, blåsippa och trolldruva.

Både norr och söder om vägen mellan Hesta och Björnome finns gamla hassellundar med inslag av grov sälg och rönn. Hassellunden norr om vägen är ett biotopskydds-område som ingår i naturreservatet. Hasselbuskarna är mycket stora och innehåller rikligt med avdöda stammar. Svampfloran i de täta lundpartierna är rik. Särskilt gynnsamt är det för sällsynta marksvampar som växer på blottlagd jord under hassel. Få områden i länet har en sådan dominans av grov, gammal hassel som detta objekt.

De öppna markerna består i huvudsak av friska beteshagar och f.d. små åkerlappar, som nu är gräsbevuxna. I lågvuxna partier förekommer smalbladigt gräs och hävdgynnade örter, t.ex. ängsvädd, rödklint, darrgräs, vårbrodd, brudbröd och ängsskallra. Några små torrbackspartier finns också i området med bl.a. vårstarr, backsmultron och rödkämpar. Stora stenblock med intressanta mossor och lavar finns på några ställen i de öppna beteshagarna. I södra delen vid Hagalund finns två

små fuktängar med starrtuvor, kråkklöver, ängsull och tuvtåtel. Delar av de öppna markerna, främst i söder, har inte hävdats under senare tid. Här har en viss igenväxning skett med ung björk, gran, hägg och slånbuskar. Den norra delen hävdas med får och i nordväst har planterade, ca. 40-åriga, granar avverkats i en gammal beteshage. Denna restaurering gjordes under år 2001-2002.

En bäck (Skvallerbäcken) går genom området och rinner ut i Sävaån. Något vatten syns dock endast vid högt vattenstånd eftersom bäcken är kulverterad.

Av jordartskartan framgår att terrängen domineras av oregelbundna kullar av blockrik morän med glacial lera i de lägre partierna. Liksom inom anslutande terräng norrut och söderut övergår moränkullarna ofta i vackert ryggformade ändmoräner bildade under inlandsisens avsmältningsfas. En serie av sådana små moränryggar finns inom reservatsområdets norra del (skötselområde A).

Särskilt tydliga är de storblockiga ändmoräner som sticker upp ur den glaciala leran i den öppna marken söder om vägen mot Björnome (fig.6 på sidan 31 i beskrivningen till jordartskartan).

Djur-, växt- och svampliv
Djur-, växt- och svamplivet är relativt dåligt undersökt men hitintills är ca. 30 signalarter (arter som indikerar miljöer med höga naturvärden) påträffade, varav några är rödlistade.

Skyddsvärda arter som har påträffats är främst knutna till äldre träd och buskar, t.ex. asp, lind, sälg, gran och hassel samt till stora stenblock, både i skuggiga och öppna miljöer.

Några exempel på intressanta och skyddsvärda arter i området är:
Den ovanliga jättekamskivlingen som växer rikligt i den södra hassellunden. Arten är en av våra största svampar och kan bli upp till 35 cm hög och med en 20 cm bred hatt. Blek pokalmurkla som också är funnen i samma hassellund är mycket sällsynt och endast känd från ett 30-tal lokaler i Sverige. Inom området finns också ett stort antal gamla, grova sälgar. Dessa utnyttjas av den rödlistade långhorningen, myskbock, som angriper död ved på levande träd. Den skadar dock inte de levande sälgarna nämnvärt. Vidare finns grön aspvedbock, en annan rödlistad långhorning i området. Denna skalbagge kräver kontinuerlig tillgång på nydöda aspar för att överleva. Arten är sällsynt och finns framför allt i östra Sverige.

Historisk och nuvarande markanvändning

Väster om reservatet fanns tidigare en myrmark. Namnet Björnomedyan vittnar om detta. Myrmarken dränerades dock genom att Skvallerbäcken fördjupades (genom reservatet). Idag är hela den gamla myrmarken omvandlad till åkermark.

Området utmed Sävaån har varit bebott och brukats under mycket lång tid och hela

reservatsområdet har betesprägel, utom de mest blockiga partierna. Beteshagen i den nordvästra delen av reservatet planterades dock med gran på 1960-talet, men

restaurerades åter till en hage under 2001-02. I södra delen, vid den gamla torpgrunden Hagalund, upphörde hävden i slutet på 1980-talet och området har börjat växa igen sedan dess. Övriga delar inom reservatet har dock hävdats genom fårbete under senare tid.

Inom reservatet finns en fristående fastighet belägen, Hällbylund.

Fornminnen

Inom reservatet finns fem stycken fornminnen, (se kartan, bilaga D). Numreringen är hämtad från Riksantikvarieämbetets fornminnesregister.

RAÄ-nr 73: Grav och boplatsområde; 1 skärvstenshög och ca 5 runda stensättningar.

RAÄ-nr 5: Stensättningsliknande lämning, 6-7 m i diameter.

RAÄ-nr 142: Skärvstenshög, 6 m i diameter.

RAÄ-nr 141: Bebyggelselämningar; 2 husgrunder samt en 1 jordkällare.

RAÄ-nr 20: Högliknande lämning, ca 5 m i diameter.

Friluftsliv och tillgänglighet

Reservatet nås med bil via väg 55 mellan Uppsala och Enköping. En liten parkeringsplats ska anordnas i reservatet. Busshållplats finns i Säva utmed väg 55. Därifrån är det ca. 3 km promenad till reservatet.

Reservatet är tillgängligt för allmänheten. En markerad stig leder från parkeringsplatsen ned till Hagalund. Friluftslivets intressen ska i huvudsak tillgodoses genom enkla anordningar och reservatets naturliga förutsättningar.

Referenser

Länsstyrelsen i Uppsala län, 1987: Naturvårdsprogram för Uppsala län. 1. Värdefulla områden för naturvård och rörligt friluftsliv (del av objekt 81.44). Medd. från planeringsavdelningen 1987 nr 2.

Uppsala kommun, Park&Natur 1995: Naturvårdsinventering av Uppsala kommun 1988-1996, Hagby socken, (objekt HAG A).

Jordartskartan 11H Enköping NO 1991, SGU serie Ae 110, Sveriges Geologiska Undersökning

Beskrivning till jordartskartan Enköping NO, Sven-I. Svantesson, SGU Serie Ae 110, Uppsala 1991, Sveriges Geologiska Undersökning

Fornminnesregistret, Riksantikvarieämbetet, Uppsala län, Gryta socken: kod 0231

Opublicerade uppgifter:

Gillis Aronsson, Upplandsstiftelsen

Agneta och Lennart Fredriksson, Hesta

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att:

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar reservatsområdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden såsom att gräva, muddra, spränga, schakta, plöja, dämma, nydika, underhållsrensa dike, skyddsdika eller på annat sätt föra bort vatten, utfylla, tippa, markbereda, bryta stubbar eller utföra annan direkt eller indirekt markbearbetning med undantag för,

   - åtgärder enligt skötselplan,

2. uppföra byggnad eller anlägga väg, parkeringsplats eller annan anläggning med undantag för

   - i skötselplanen angivna anläggningar och anordningar,

3. dra fram mark eller luftledning med undantag för vad som anges i föreskrifter A15 nedan,

4. framföra motordrivet fordon utanför väg med undantag för

   - körning i jordbruksändamål, vid skötseln av reservatet och i samband med brandbekämpning,

   - behörig trafik till och från Hällbylund,

   - körning vid tillsyn och underhåll av ledningar och ridstigar,

   - körning med mindre fordon för uttransport av fälld älg,

5. anordna upplag med undantag för tillfälligt upplag i samband med skötsel av reservatet enligt skötselplan,

6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,

7. tillföra växtnäringsämnen eller göra andra ingrepp som kan innebära förorening eller annan förändring av marken,

8. anbringa eller upplåta mark för tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning med undantag av informationstavlor om reservatet,

9. avverka, röja, skogsodla eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller annan växtlighet med undantag för

- åtgärder enligt skötselplan,

- absolut nödvändiga åtgärder i samband med brandbekämpning,

10 utfodra vilt med undantag för stödåtgärder för hotad eller missgynnad art,

11 stationärt införa för trakten främmande växt- och djurart/-ras med undantag för

- husdjur i samband med beteshävd,

12 upplåta plats för camping, orienteringstävling eller liknande arrangemang, uppställning av husvagn, släpvagn eller motordrivet fordon med undantag för

- tillfällig uppställning av manskapsbodar i samband med skötselåtgärder,

13 ridning med undantag för

- vad som anges i skötselplanen,

14 bedriva jakt på fågel.

15 utan Länsstyrelsens tillstånd dra mark- eller luftledning till fastigheten Gryta-Hällby 1:5.

16 Trots vad som stadgas i dessa föreskrifter skall inom rödrastrerat område: Riksintresse järnväg, enligt bilaga E följande gälla. Inom området: Riksintresse järnväg får efter Länsstyrelsens tillstånd utföras markarbeten och uppföras anläggningar som är nödvändiga för att anlägga järnväg.

Dessutom gäller:

17 föreskrifter nedan under punkt C gällande allmänheten gäller även markägare och innehavare av särskild rätt med undantag för åtgärd som är nödvändig för att kunna bruka och sköta reservatsområdet eller för att kunna utöva sin särskilda rätt, t ex jakt, ridning och medföra ej kopplat husdjur.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att åtgärder vidtas inom området som framgår av till detta beslut bifogad fastställd skötselplan.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om vad allmänheten har att iaktta inom reservatsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att:

1. förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att bortforsla, hacka, rista, gräva,

måla eller liknande,

2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande och döda stående eller omkullfallna träd och buskar,

3. gräva upp eller plocka blommor, ris, mossor, svampar, lavar eller på något annat sätt skada växter eller växtdelar av något slag med undantag för plockning av matsvamp, frukt och bär,

4. störa djurlivet, fånga, döda eller bortföra däggdjur, fåglar, kräldjur och groddjur,

5. insamla ryggradslösa djur,

6. elda,

7. tälta,

8. rida,

9. medföra hund eller annat husdjur som ej är kopplad,

10. framföra motordrivet fordon annat än på väg och iordningställd parkeringsplats.

ÄRENDETS BEREDNING

Ärendet aktualiserades då Skogsvårdsstyrelsen pekade ut ett antal nyckelbiotoper och objekt med naturvärde inom området. Under hösten 2000 presenterade Upplandsstiftelsen ett förslag till naturreservat.

Ett ägarbyte av fastigheten av Gryta-Hällby 1:1 skedde under våren 2001.

Avtal om intrångsersättning har tecknats med markägaren för Hesta 1:2 i juli 2002 och för Gryta-Hällby 1:1 i juni 2004. Intrångsersättningen av mark finansieras till hälften av Naturvårdsverket och till hälften av Upplandsstiftelsen. Förvaltare av reservatet kommer att vara Upplandsstiftelsen.

Förslag till reservatsbeslut och skötselplan remitterades år 2004 till markägare, sakägare, berörda myndigheter och organisationer (se sändlista). Yttrande inkom från Agneta Fredriksson, Upplandsstiftelsen, Enköpings kommun, Skogsvårdsstyrelsen, Enköpings Naturskyddsförening, Sveriges Geologiska undersökning, Vägverket, TeliaSonera och Sven-Olof Bystedt son till Bengt Jansson som äger fatigheten Gryta-Hällby 1:5.

Detta beslut gäller från den dag det vinner laga kraft.

Beslutet kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga F.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Anders Björck. I den slutliga handläggningen deltog även länsrådet Ulf Henricsson, chefsjurist Christer Segerström, miljövårdsdirektör Leif Sandin, länsantikvarie Lars Wilson, länsarkitekt Fredrik Meurman, naturvårdsdirektör Yvonne Aldentun och naturvårdshandläggare Cecilia Lundin, föredragande.

Anders Björck

Cecilia Lundin

BILAGOR

A. Skötselplan
B. Översiktskarta, skala 1:50 000
C. Reservatskarta, skala 1:10 000
D. Skötselplanskarta, skala 1:10 000
E. Karta: Riksintresse järnväg 1:10 000
F. Hur man överklagar

Skötselplan för naturreservatet

Hagalund

Enköpings kommun

Skötselplanens syfte 2
Syftet med reservatsbildningen och skötsel 2
Uppgifter om naturreservatet 2
Beskrivning av naturreservatet 4
Beskrivningar av och skötselbestämmelser för delområden 4
Friluftsliv 10
Dokumentation och uppföljning 11
Sammanfattning av skötselåtgärder 11
Finansiering av skötselinstanser 11

Länsstyrelsen Uppsala län
POSTADRESS: 751 86 UPPSALA **BESÖKSADRESS**: HAMNESPLANADEN 3
TELEFON: 018 - 19 50 00 **TELEFAX**: 018 -19 52 01 **E-POST**: lansstyrelsen@c.lst.se
POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 **ORGANISATIONSNUMMER**: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

SKÖTSELPLANENS SYFTE

Skötselplanen avser främst att ge förvaltaren anvisningar om bevarande av naturreservatets värden. Planens mål och riktlinjer är långsiktiga medan åtgärdsförslagen avser en kortare period, ca 10 år. Skötselplanen skall således med bevarat syfte och mål kontinuerligt kunna justeras vid behov. Förslag till ändring av planen skall underställas Länsstyrelsen för godkännande och fastställande.

SYFTET MED RESERVATSBILDNINGEN OCH SKÖTSEL

Syftet med reservatsbildningen är att:

- skydda och bevara de äldre skogspartierna och hassellundarna, de geologiska bildningarna, de hydrologiska betingelserna, bevara och återskapa livsmiljöer i betade hagmarker samt den biologiska mångfalden som är förknippad med nämnda förhållanden.

- i den mån det inte strider mot bevarandeintressena, tillåta och med enkla anordningar underlätta allmänhetens möjligheter till naturupplevelser inom området.

Skötseln av naturreservatet skall leda till:

- att delar av området hyser en välbetad, öppen hagmark med enstaka äldre träd och buskar samt solexponerade, stora stenblock,
- att hassellundarna, löv- och blandskogsbestånden bevaras samt att delar av skogsmarken är betespräglad.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Administrativa data

Naturreservatets namn:	Hagalund
Objektsnummer:	03-1885
Kommun:	Enköping
Församling:	Gryta
Fastighet:	Hesta 1:2 (del av) Gryta-Hällby 1:1 (del av)

Markägare:	xxx xxx xxx xxx
Förvaltare:	Upplandsstiftelsen
Lägesbeskrivning:	Reservatet är beläget nära Sävaån 5 km nordöst om Örsundsbro. Läget framgår av bifogad översiktskarta, se bilaga B.
Area:	Totalt 37,7 hektar
Topografisk karta:	11 H Enköping NO
Ekonomisk karta:	117 57 Gryta och 117 67 Hagby
Koordinat i rikets system:	x = 6629850; y = 1587700
Naturgeografisk region:	Svealands sprickdalsterräng med lerslättdalar och sjöbäcken (24)
Markslag och naturtyp:	Träd- och buskbärande hage …….ca 18 ha Löv- och blandskog……...ca 12 ha Hassellund ……..ca 3 ha Åkermark och f.d. åkermark……ca 2 ha

Skyddsvärda arter:

Fåglar

Columba oenas	Skogsduva	VU
Dendrocopos minor	Mindre hackspett	VU
Jynx torquilla	Göktyta	VU
Nucifraga caryocatactes	Nötkråka	NT

Skalbaggar

Aromia moschata	Myskbock	NT
Callidium aeneum	Grönhjon	NT
Microbregma emarginata	Granbarkgnagare	NT
Ptilinus fuscus	Aspvedgnagare	
Saperda perforata	Grön aspvedbock	NT

Mossor

Neckera complanata	Platt fjädermossa	
Orthotrichum gymnostomum	Asphättemossa	NT

Lavar

Lobaria pulmonaria	Lunglav
Nephroma bellum	Stuplav
Peltigera collina	Grynig filtlav

Svampar

Amanita ceciliae	Jättekamskivling	NT
Collybia verna	Hasselnagelskivling	
Cortinarius aureopulverulentus	Puderspindling	NT
Dichomitus campestris	Hasselticka	
Geastrum quadrifidum	Fyrflikig jordstjärna	NT
Helvella costifera	Blek pokalmurkla	DD
Hygrophorus lindtneri	Hasselvaxskivling	
Hygrophorus persoonii	Vitbrun vaxskivling	
Inocybe bongardii	Dofttråding	
Psathyrella pyrotricha	Flamspröding	

Hotkategori i Sverige enligt rödlistan år 2000:

CR	=	Critically endangered	Akut hotad
EN	=	Endangered	Starkt hotad
VU	=	Vulnerable	Sårbar
NT	=	Near threatened	Missgynnad
DD	=	Data deficient	Kunskapsbrist
*	=	Art som ingår i EU:s fågel- eller habitatdirektiv	

BESKRIVNING AV NATURRESERVATET

Naturförhållanden, historisk och nuvarande markanvändning, friluftsliv och tillgänglighet samt referenser beskrivs i beslutet.

BESKRIVNINGAR AV OCH SKÖTSELBESTÄMMELSER FÖR DELOMRÅDEN

Övergripande mål

Delar av reservatet skall årligen skötas med bete i syfte att gynna hävdberoende arter samt hagmarksträd och buskar. En inledande restaurering skall utföras för att åstadkomma detta. Fortlöpande röjning/gallring skall utföras vid behov.

Löv- och blandskogsdungarna samt hassellundarna lämnas i princip utan åtgärder, med undantag för viss uthuggning i bryn mot öppen mark och huggning av yngre och medelåldrig gran i lövträdsrika partier. Skogsbete bör förekomma i vissa delar.

Beskrivning, skötselmål och föreskrifter för skötsel

Skötselområde A: 12,5 ha

Beskrivning: Mer eller mindre öppna, friska till fuktiga betesmarker och f.d. små åkerlappar som nu är gräsbevuxna. I området finns solexponerade,

stora stenblock utspridda. På några av dessa stenblock växer intressanta mossor och lavar som gynnas av exponering. I södra delen vid Hagalund finns två fuktiga partier som översvämmas på våren. Delar av skötselområdet har ej hävdats under senare tid och har således börjat växa igen med bl.a. björk, asp, gran, hägg och slånbuskar.

Skötselområde A

Mål: Välbetade öppna hagar med enstaka spridda äldre träd eller grupper av äldre träd och buskar. Stora stenblock är friställda och solexponerade.

Åtgärder: Initialt: Röjning/huggning av yngre och medelåldriga träd och buskar, främst björk, asp, gran, hägg och slånbuskar. Träd och buskar som successivt vuxit ut i brynen mot den öppna marken hålls tillbaka. Samtliga träd och buskar intill vissa stora stenblock huggs bort. Detta för att gynna sällsynta mossor.

Fortlöpande: Årligt bete och eventuell ytterligare röjning/gallring vid behov.

Skötselområde B: 3,4 ha

Beskrivning: F.d. hagmark med äldre lind, asp, sälg och hassel. Området planterades med gran på 1960-talet och växte successivt igen fram till år 2001 då man restaurerade hagen genom att avverka granarna. Flera av de gamla lövträden har överlevt igenväxningen och är idag friställda. Delar av området är storblockigt och har aldrig hävdats. Dessa partier har

troligen mycket lång kontinuitet av asp och lind.

Skötselområde B

Mål: Välbetad träd- och buskbärande hage med både öppna och slutna partier. Spridda, friställda hagmarksträd. Område rikt på äldre träd och hasselbuskar. Gammal och sluten lövskog på storblockig mark i vissa partier.

Åtgärder: Initialt: Uppstädning av rishögar efter avverkningen år 2001. Friställning av några äldre lövträd, bl.a. lind och sälg.

Fortlöpande: Årligt bete och successiv uthuggning av kvarlämnade yngre och medelåldriga gran. Eventuellt ytterligare röjning/uthuggning vid behov, t.ex. yngre eller medelåldrig asp.

Skötselområde C: 14,4 ha

Beskrivning: Medelåldrig till äldre löv- och blandskog huvudsakligen med asp och gran. Inslag av tall, björk, sälg, lind, rönn och hassel förekommer också. I brynet ut mot öppen mark växer rönn, hägg, slån- och enbuskar. Hela skötselområdet har betesprägel utom de mest blockiga partierna. I södra delen, vid Hagalund, finns grunden av ett gammalt torp. På gränsen till skötselområde D går Skvallerbäcken.

Skötselområde C

Mål: Gammal löv- och blandskog med skogsbete i vissa partier. Friställd torpgrund vid Hagalund.

Åtgärder: Initialt: Viss uthuggning (eller ringbarkning) av yngre och medelåldriga träd för att gynna äldre lövträd och tall. Träd och buskar som successivt vuxit ut i brynen mot den öppna marken hålls tillbaka, se skötselområde A. Torpgrunden vid Hagalund friställs.

Fortlöpande: Årligt skogsbete i vissa delar. Döda träd och vindfällen lämnas kvar intakta med undantag för vindfällen mot öppen åker. Enstaka grova vindfällen ut mot öppen betesmark bör få ligga kvar intakta, åtminstone grova stamdelar och grova grenar. Skvallerbäcken får underhållsrensas.

Skötselområde D: 3,1 ha

Beskrivning: Gammal hassellund med sparsamt inslag av sälg, rönn, asp, lönn, hägg och ek. Stora stenblock finns spridda i lunden. Fältvegetationen är örtrik med bl.a. vitsippa, ormbär och midsommarblomster, men i stora delar av lunden växer hasseln så tätt att markvegetation nästan saknas. Den stora mängden död hassel och de skuggiga partierna med blottlagd jord har stort värde för flera ovanliga arter.

Skötselområde D

Mål: Gammal hassellund med spridda gamla lövträd.

Åtgärder: Hugg bort all gran samt yngre lövträd vid behov. Ringbarka några aspar.

<u>Skötselområde E:</u> 0,9 ha

Beskrivning: Åkermark

Skötselområde E

Mål: Ekologiskt brukad åker, ogödslad vall eller omställning till permanent ogödslad betesmark.

Åtgärder: Årligt brukad åker, slåtter- eller betesvall eller omställning till permanent betesmark.

Skötselområde F: 3,4 ha

Beskrivning: Gammal hassellund. Området är ett biotopskyddsområde.

Skötselområde F

Mål: Gammal hassellund med spridda, gamla lövträd.

Åtgärder: Hugg bort gran och yngre asp vid behov.

Bränder
Uppkomna bränder skall släckas.

Vägar, stigar och ledningar
Ledningsgator, vägar samt ridstigen och gångstigen inom reservatsområdet får underhållas. Nödvändiga röjningar i anslutning till dessa får utföras. Röjning av ridstigen ska ske i samråd med förvaltaren. Spång/bro över Skvallerbäcken anläggs.

Ridning och hästbete
Ridning koncentreras inom reservatet till skötselområde A, söder om torpet Hällbylund och även i skötselområde E om detta område används som betesmark. I övriga delar ska ridning ske på markerad ridstig, se skötselplankarta bilaga D. Enkla hopphinder i samband med ridningen får anläggas i skötselområde A väster om Hagalund. Ridning eller hästbete skall ske i sådan omfattning att inte påtagliga markskador eller skador på träd uppstår.

Bete och betesdjur
Beteshävden ska inte utgöra något hinder för ridning. Om markägaren inte själv kan hålla tillräckligt med betesdjur för att uppnå skötselmålet är det förvaltarens ansvar att se till att det finns betesdjur i reservatet. Val av betesdjur och besättning ska dock ske i samråd mellan markägaren och förvaltaren.

Stängsel
Stängsel får sättas upp i de skötselområden som ska betas. Stängslen ska förses med genomgångar där så behövs.

Upplag m.m.
Tillfälliga upplag får upprättas av förvaltaren i samband med skötseln av området. Förvaltaren får även tillfälligt ställa upp manskapsbod i samband med skötselinsatser.

Jakt
Jakt på däggdjur är tillåten inom reservatet, enligt gällande jaktbestämmelser. Däremot är jakt på fågel förbjuden.

Fauna- och floravård
Eventuella åtgärder som kan behövas göras till stöd för hotade eller sällsynta arter får göras inom reservatet.

Fornlämningar och andra kulturlämningar
Fornlämningar är skyddade enligt lagen om kulturminnen m.m. Åtgärder som berör fornlämningar eller andra kulturlämningar ska ske i samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

FRILUFTSLIV

Övergripande mål

Friluftslivets intressen skall i huvudsak tillgodoses genom reservatets naturliga förutsättningar. Med enkla anordningar skall reservatet göras tillgängligt och underlätta allmänhetens möjligheter till naturupplevelser.

Information och anläggningar
Parkeringsplats, reservatsskylt och ett rastbord anordnas intill vägen mellan Hesta och Björnome. Eventuellt bör ytterligare reservatsskyltar sättas upp, t.ex. vid reservatsgränsen vid den enskilda vägen in mot torpet, Hällbylund. Vidare anordnas en markerad stig med stängselgenomgångar samt en spång/bro över Skvallerbäcken. Ytterligare information om naturvärden m.m. kan bli aktuell bl.a. utmed den markerade stigen.

Gränsmarkeringen skall följa svensk standard, SIS 03 1522. Utmärkningen skall ses över omkring vart femte år, medan stängselgenomgångar inspekteras årligen i samband med normal stängseltillsyn. Komplettering och upprustning görs vid behov.

DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING

Naturvårdsförvaltaren ska dokumentera utförda åtgärder (såväl initiala som fortlöpande), eventuellt slitage, andra förändringar i naturförhållanden m.m. i reservatet. Dokumentationen bör helst ske både med anteckningar och fotografier. Det är särskilt viktigt att dokumentera slitage och status, bl.a. före och efter utförda skötselåtgärder.

SAMMANFATTNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Anordningar för friluftsliv (parkering, skyltar, rastbord och stig) ……första året
Uppsättning av stängsel och genomgångar ……första 3-årsperioden
Restaureringsåtgärder ……första 3-årsperioden
Åtgärder för uppföljning av restaurering ……årligen de första ca. 5 åren
Bete ……årligen
Översyn och underhåll av stängsel och genomgångar……..årligen
Översyn och underhåll av informationstavlor och stig……årligen
Översyn och underhåll av gränsmarkering……vart 5:e år
Underhållsröjning ……vid behov

FINANSIERING AV SKÖTSELINSATSER

Skötseln bekostas av förvaltaren.

Utmärkningen av reservatet och basuppskyltning bekostas av staten och utförs i samverkan med Upplandsstiftelsen.

Om stiftelsen i framtiden söker statsbidrag kan fullständiga kostnadskalkyler över skötseln komma att påfordras.

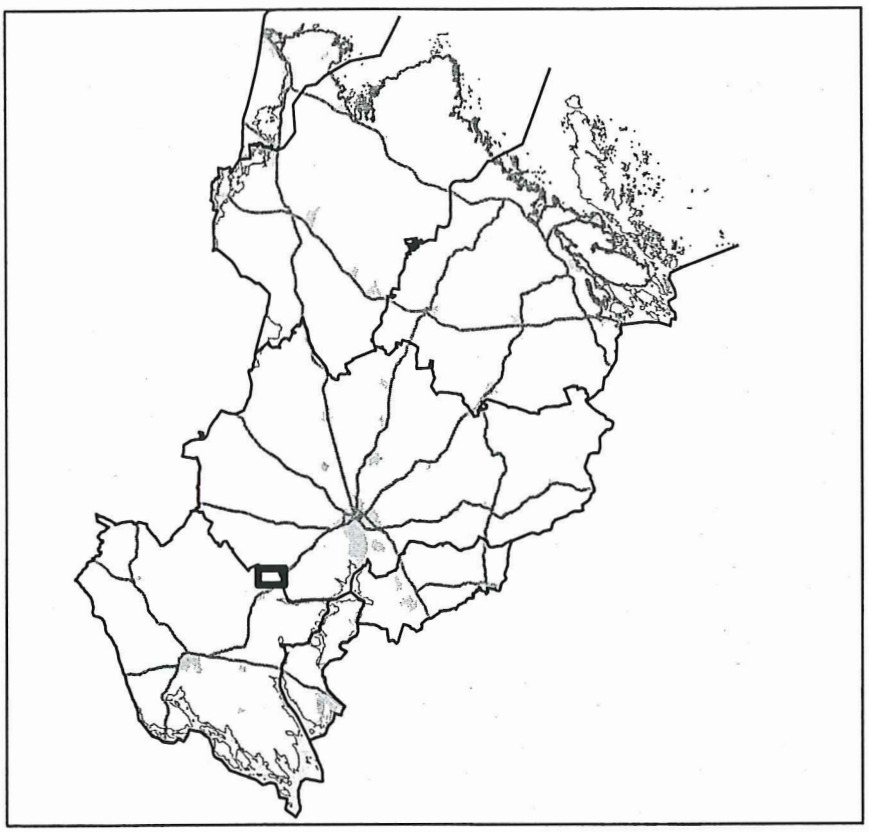

Bilaga B.
Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län beslut
2004-12-23
511-3225-01

Naturreservatet Hagalund
Enköpings kommun

Översiktskarta

Reservatsområde

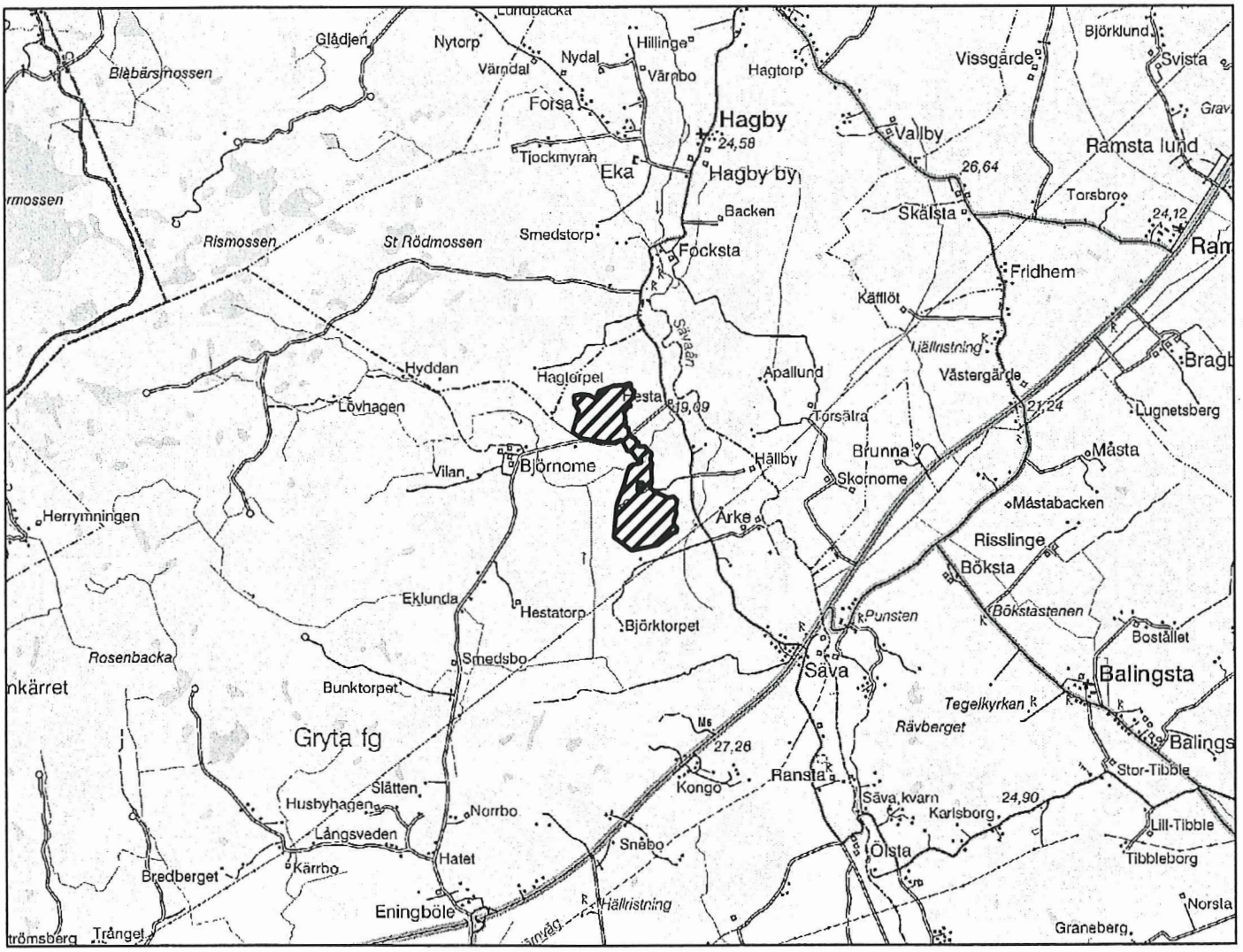

N

0 1,25 2,5 5 kilometer

Skala 1:50 000

Utdrag ur gröna kartan.

Naturreservatet Hagalund
Enköpings kommun

Bilaga C.
Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län beslut
2004-12-23
511-3225-01

Reservatskarta

Reservatsområde

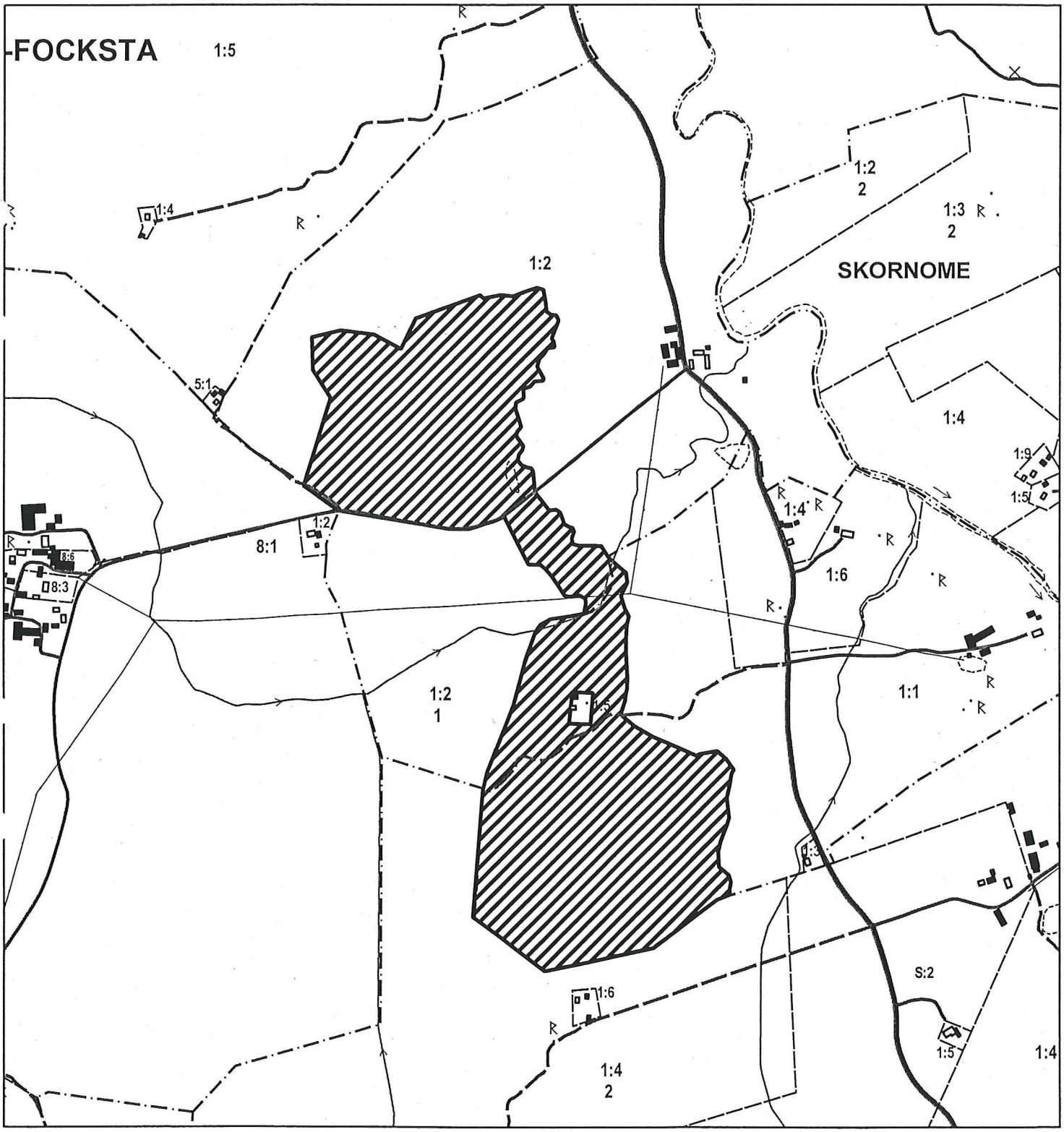

N

0 250 500 1 000 meter

Skala 1:10 000

Utdrag ur fastighetskartan

Naturreservatet Hagalund
Enköpings kommun

Bilaga D.
Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län beslut
2004-12-23
511-3225-01

Reservatskarta

LINJETYP

- Ridstig
- Stig
- Skötselområden
- Fornminne och RAÄ-nr

P Parkering

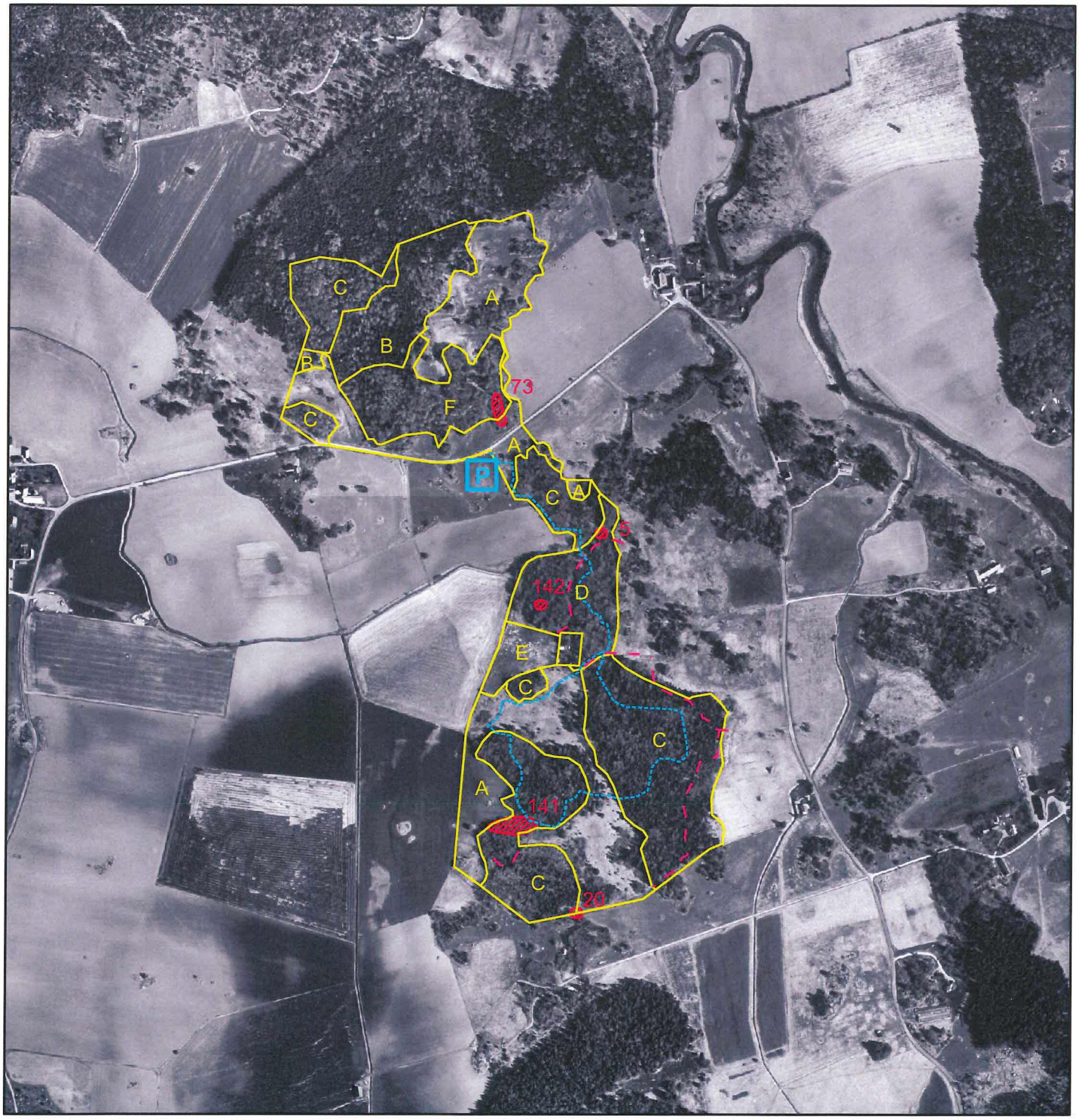

N

0 250 500 1 000 meter

Skala 1:10 000

Ortofoto

Naturreservatet Hagalund
Enköpings kommun

Bilaga E.
Tillhör Länsstyrelsens
i Uppsala län beslut
2004-12-23
511-3225-01

Karta: Riksintresse järnväg

Reservatsområde

Riksintresse järnväg

N

0 250 500 1 000 meter

Skala 1:10 000

Ortofoto